

Instinkt zvířat.

S obdivem stojí často lidé před instinktivním jednáním zvířat. Připisují zvířatům zvláštní smysl, který člověk buď již úplně ztratil, nebo ho nechal zakrněti.

Lidé si nedovedou vysvětliti, když na příklad pozorují, že kůň, pes nebo nějaké jiné zvíře na obvyklé, snad denně konané cestě náhle na určitém místě se vzpírá jíti dále a lidé pak zjistí, že krátce po tom právě na tomto místě stalo se neštěstí. Často byl již takto jednotlivcům nebo více lidem zachráněn život. Jest tak mnoho takových případů, jež jsou všeobecně známy, že není třeba zvlášť podrobně zde na to poukazovati.

Tyto vlastnosti zvířat lidstvo nazvalo instinktem, nevědomým vycítěním. Jakmile mají lidé jednou pro nějakou věc jméno, pak jsou tím již všeobecně spokojeni. Sem tam si při tom i něco myslí a spokojí se s tím, lhotejno, jest-li jejich myšlení jest správné nebo není. Tak také i zde.

Základem takového jednání zvířat jest však něco úplně jiného. Zvíře nemá vlastnosti ani schopnosti toho, co člověk nazývá instinktem! Zvíře při takových událostech poslouchá pouze výstrah, které mu byly dány. Zvíře tyto výstrahy může zcela dobře **vidět**, ačkoliv málokdo z lidí je může pozorovat.

Jak jsem již vysvětlil v jedné z dřívějších přednášek, nepřichází duše zvířecí z duchovna jako člověk, nýbrž z bytostného. Z bytostné části stvoření přicházejí však také elementární bytosti: skřítkové, víly, rusalky atd. Tyto bytosti jsou

činny v těch částech stvoření, které lidé nazývají krátce přírodou, tedy ve vodě, vzduchu, zemi a ohni. Jsou to také takové bytosti, které se zaměstnávají vývojem a vzrůstem hornin, rostlin a mnohými jinými. Všechny tyto bytosti pocházejí však z jiného oddílu bytostného než duše zvířecí. Přece však jejich oboustranná příbuzná stejnorodost původu přináší větší schopnost vzájemného poznávání, takže zvíře musí tyto bytostné tvory poznávat bezpodmínečně lépe než člověk, jehož původ jest v duchovnu.

Elementární bytosti přesně vědí, kde a kdy nastane v přírodě nějaká změna: jako pohyb půdy, zřícení se hor, zlomení stromu, sesouvání půdy vodou podemleté, průlom hrází, vytrysknutí vody, vypuknutí ohně ze země, zátopy, zemětřesení a všechno ostatní, co k tomu ještě patří. Vždyť tyto bytosti jsou tím zaměstnány a připravují a přivozují tyto změny, jimž lidé říkají neštěstí nebo katastrofy.

Je-li takovýto úkaz bezprostředně k očekávání, tu se může stát, že přicházející zvíře nebo člověk je těmito bytostmi živlů varován. Tyto bytosti postaví se mu do cesty a snaží se křikem a prudkými pohyby pohnouti ho k návratu. Zvíře vidí tyto postavy víceméně zřetelně, zalekne se, zježí srst a energicky se brání jíti dále, docela proti svému pravidelnému zvyku, takže často i nejlépe vycvičené zvíře výjimečně vypoví svému pánu poslušnost. **Z tohoto** důvodu vzniká v takových případech nápadné chování zvířat. Člověk však nevidí těchto živelních bytostí a přichází tak často do nebezpečí, ve kterém zahyne, nebo je těžce poškozen.

Proto měl by člověk více pozorovati zvířata, aby se jim naučil rozumět. Pak stane se zvíře skutečně přítelem člověka, poněvadž může vyplniti mnohé mezery a státi se **tím** člověku

užitečnější než dosud.